

Eduard Chmelár: Keď vláda nie je schopná zodpovedne spravovať moc, musia si ju uplatniť občania

- CZ24 News | 20. ledna 2023

SLOVENSKO: To, čo v posledných hodinách vyvádza okyptená dosluhujúca vládna koalícia, iba podčiarkuje a zdôrazňuje význam sobotňajšieho referenda, ktorého priaznivý výsledok dáva väčšiu istotu na konanie predčasných volieb ako neustále sa meniace sľuby tohto zboru podvodníkov. Ako pripustil včera dokonca už aj Denník N (sic!!!) – vzhľadom na iracionálnosť a nevyspytateľnosť aktérov potrebnej dohody, ktorá má priniesť zmenu ústavy a skrátenie volebného obdobia, je naozaj rozumné mať v zálohe alternatívny scenár pre prípad, že to nevyjde. Napokon, potvrdzuje to aj dnešné vyhlásenie Igora Matoviča, že podmienkou OĽaNO na predčasné voľby bude taká zmena ústavy, aby sa volebný systém dal meniť iba minimálne 90 poslancami. Na to sa ozval poslanec za ľudí bez ľudí Juraj Šeliga, že nominanti jeho strany v parlamente (konkrétne všetci traja) podmieňujú hlasy na zmenu ústavy ústavnou ochranou Úradu špeciálnej prokuratúry. Ak teda dočasne poverený premiér Eduard Heger stále tvrdí, že referendum nemá význam, lebo v parlamente je dostatok hlasov pre skrátenie volebného obdobia, treba ho brať asi tak vážne ako jeho snahy o vyčarovanie parlamentnej 76-ky na udržanie jeho vlády.

Ak sa politici OĽaNO a Za ľudí v poslednom čase radi štylizujú do polohy „demokratov“, tak musím povedať, že na ich správaní dlhodobo nič demokratické nevidím – od snáh o cenzúru cez likvidáciu plurality vo verejnoprávnych médiách, spochybňovanie referenda ako najdemokratickejšieho nástroja voličov až po snahu o zabetónovanie súčasného volebného systému. Nevieť, nakoľko je reálna dohoda Smeru-SD, Hlasu-SD a Republiky na zmene volebného systému (poznajúc Matovičove sklony k bohapustému táranu skôr nie), ale som si istý, že jeho strašenie o „posledných demokratických voľbách, ak nedáme do ústavy bariéru proti zmene volebného systému“ je čistý blud. O potrebe zmeny súčasného volebného systému sa hovorí od čias mečiarizmu. Odborníci naprieč celým politickým spektrom sa zhodujú na pravom opaku toho, o čom blúzni Igor Matovič – nedemokratický je súčasný stav, ktorý je eldorádom oligarchie. Napriek zhode o potrebe jeho zmeny doteraz nedošlo k politickej dohode a nenašlo sa potrebných 76 poslancov na presadenie konkrétneho modelu. To, čo robí Matovič, je vlastne tá najlepšia služba oligarchii a partokracii, preto si treba klásť oprávnené otázky, komu vlastne slúži.

Konkrétna podoba nového volebného systému je vecou odbornej diskusie a ja tu nemám ani priestor, ani čas, aby som sa o tejto téme podrobne rozpisoval. Snáď len poznamenám, že zmiešaný volebný systém, ktorý navrhuje Peter Pellegrini, nepovažujem za optimálny. Je iste populárny, lebo vzbudzuje ilúziu, že dostávate možnosť zvoliť si vlastného poslanca, ale ja kombináciu prvkov väčšinového systému nepovažujem za spravodlivú, keďže (zjednodušene povedané) v takomto modeli víťaz berie všetko a hlasy ostatných sa strácajú v jeho prospech. Za oveľa modernejší a spravodlivejší považujem systém prenosného hlasu, ktorý u nás v laickej verejnosti nie je veľmi známy. Tento systém zabezpečuje zachovanie pomerného systému, v ktorom sa prerátavajú všetky hlasy, ale s tým, že máte možnosť vybrať si konkrétnych kandidátov (zvyčajne štyroch) z rôznych strán. Verím, že sa k tejto téme ešte dostaneme, tu je však podstatné pochopiť jednu vec: a síce, že je to práve Igor Matovič, ktorý sa pokúša zabrániť demokratizácii volebného systému.

Okyptená vládna koalícia sa dušuje, že musí ostať ešte ďalších deväť mesiacov (teda päťtinu volebného obdobia) pri moci preto, aby mohla pomáhať občanom. Ako vážne to myslí, ukázala dnes, keď sa ani na druhý pokus nepodarilo otvoriť schôdzu NR SR o rastúcich cenách energií, lebo

parlament vďaka obštrukcii OĽaNO, SaS a Za ľudí nebol uznášaniaschopný. Je naozaj ťažké predstaviť si čokoľvek, na čo by sme túto vládu ešte potrebovali. No je smiešne až trápne, keď najatí „experti“ v skorumpovaných médiách pomáhajú vládnej propagande odhovoriť ľudí od účasti na referende tvrdením, že oni tomu nerozumejú... Prosím vás, a kto tomu rozumie lepšie? Poslanci Jozef Pročko, Romana Tabák a Miňo Mazurek? Alebo „volebná líderka OĽaNO“ Mária Šofranko? Ved' už nežartujte. Mimoriadne nedôstojný je aj argument, že referendum vraj „polarizuje“. Poviem vám novinu: každé voľby, každý súboj o voliča polarizuje. Referendum je naopak východiskom zo zamotanej situácie, keď spoločnosť uviazla v bahne neschopnosti uzavrieť spoločenskú dohodu a o problémy musí rozhodnúť hlasovanie.

V tejto situácii by sme neboli, keby sa prezidentka nestarala do toho, do čoho sa starať nemala (torpédovanie vôle občanov želajúcich si referendum) a keby sa naopak starala do toho, do čoho sa starať mala (prevzatie politickej zodpovednosti za vzniknutú situáciu a donútenie vlády vypísať voľby ešte do leta). V tejto situácii by sme neboli, keby vláda uznala svoju porážku a podriadila sa demokratickým pravidlám. Jeden príklad za všetky – novozélandská premiérka Jacinda Ardernová dnes vyhlásila, že odstupuje zo svojej funkcie: *„Odchádzam, pretože takto privilegovaná úloha so sebou nesie zodpovednosť. Zodpovednosťou je vedieť, kedy ste tou správnou osobou na vedenie krajiny a kedy nie. Viem, čo táto práca vyžaduje a už nemám dostatočnú kapacitu na to, aby som ju robila dobre,“* povedala... Viete si predstaviť takúto sebareflexiu u Igora Matoviča alebo Eduarda Hegera? Keď vláda nie je schopná zodpovedne uplatňovať moc v prospech obyvateľov svojej krajiny, nastal čas, aby ju prevzali občania tak, ako im to ukladá článok 2 Ústavy Slovenskej republiky. Preto je účasť na sobotňajšom referende jediným zodpovedným prístupom občana tohto štátu.

ZDROJ: FB Eduard Chmelár